

Νέα Τουρκία, νέοι κίνδυνοι

Ένα νέο βιβλίο του Κωνσταντίνου Φίλη για τη μετάλλαξη της και τα δεδομένα που δημιουργεί στην περιοχή μας

Η Τουρκία αποτελεί σταθερά προτεραιότητα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, με αποτέλεσμα το ενδιαφέρον γι' αυτή να είναι συνεχές. Η υιοθέτηση μιας νέας ταυτότητας, οθωμανικής προέλευσης, με τη θρησκεία στο κέντρο (ως νέα εθνική συνείδηση), και η συνακόλουθη αλλαγή υποδείγματος στο εσωτερικό και εξωτερικό πεδίο διαφοροποιούν τη φυσιογνωμία της χώρας αυτής.

Η Τουρκία «κάνει γιγαντιαία βήματα μακριά από την Ε.Ε.», σύμφωνα με τον Γιούνκερ, κάτι που, σε συνάρτηση με τη μετατροπή στη σχέση με τις ΗΠΑ σε πιο σύνθετη, δημιουργεί ένα διαφορετικό πλαίσιο και μομέντουμ στις σχέσεις Αθήνας - Άγκυρας αυξάνοντας τους κινδύνους για την Αθήνα, ενώ η στρατηγική ασυμμετρία διευρύνεται.

Στο πλαίσιο αυτό, το βιβλίο του Κωνσταντίνου Φίλη «Τουρκία, Ισλάμ, Ερντογάν» (εκδόσεις Παπαδόπουλος) επιχειρεί να φωτίσει πτυχές της νέας ταυτότητας της ερντογανικής Τουρκίας εκτιμώντας τις αντοχές της στον χρόνο και τις προεκτάσεις του σταδι-

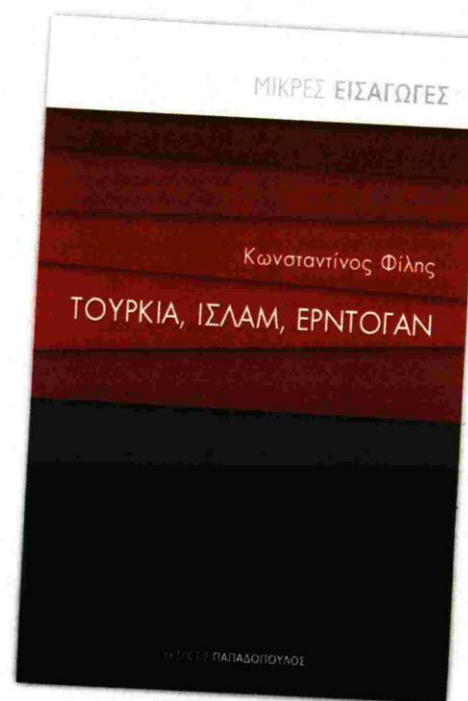
ακού μετασχηματισμού της χώρας. Συνεπώς δεν προσεγγίζει την Τουρκία από την οπτική των ελληνοτουρκικών σχέσεων, παρά μόνο κατά την αξιολόγηση των περιφερειακών πολιτικών της Άγκυρας, εκεί όπου αναγινώσκονται ευκρινέστερα οι αιτίες της τουρκικής επιθετικότητας.

Το εν λόγω βιβλίο καταπιάνεται με την περίοδο Ερντογάν, με σύντομες παραπομπές στο ιστορικό υπόβαθρο, ώστε να γίνει κατανοητό πώς η πλειονότητα του πληθυσμού της Τουρκίας βρήκε σταθερή βάση έκφρασης μέσω του ισλαμικού Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) καθιστώντας το κυρίαρχο των πολιτικών εξελίξεων.

Αναλύονται διεξοδικά οι διαρκείς α-

ντιπαραθέσεις, προϊόν των εγχώριων αντιθέσεων, η ισχυροποίηση του πολιτικού ισλάμ, η δύσκολη ανάκαμψη και οι διακυμάνσεις της οικονομίας, το νεοοθωμανικό δόγμα στην εξωτερική πολιτική και η απόπειρα σύνθεσης με τον εθνικισμό, ο αντίκτυπος αραβικών εξεγέρσεων και ανακατατάξεων στη Μέση Ανατολή, καθώς και οι σχέσεις με τη Δύση και τον μουσουλμανικό και αραβικό κόσμο.

Με δεδομένο ότι στο εσωτερικό της Τουρκίας δημιουργείται ένα μονοπρόσωπο σύστημα χωρίς θεσμικά αντίβαρα, ότι η οικονομία της (η 17η μεγαλύτερη παγκοσμίως) εμφανίζει αρρυθμίες και ότι οι σχέσεις της με τη Δύση δοκιμάζονται μεν σοβαρά, αλ-

λά και τα δύο μέρη επιθυμούν να τις διατηρήσουν λειτουργικές, τα κύρια ερωτήματα που θέτει και επιχειρεί να απαντήσει το βιβλίο του Κωνσταντίνου Φίλη είναι τα εξής:

- ♦ Είναι ικανή η Τουρκία να αναθεωρήσει τον στρατηγικό της προσανατολισμό;
- ♦ Πώς θα αντεπεξέλθει στα πολλαπλά εσωτερικά και εξωτερικά μέτωπα;

♦ Ποιοι είναι οι κίνδυνοι για την Ελλάδα από τον μετασχηματισμό της Τουρκίας;

Τέλος, στο επίμετρο εξετάζονται τα σενάρια της επόμενης μέρας και προσεγγίζεται το Project 2023 (εκατό χρόνια από την ίδρυση της σύγχρονης Τουρκίας), το οποίο αποτελεί το μεγάλο προσωπικό στοίχημα του σημερινού Προέδρου της Τουρκίας.